

NGHIÊN CỨU BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC THỂ CHẤT Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY BẮC

Trịnh Thế Linh
Trường Đại học Tây Bắc

Tóm tắt: Dựa vào các phương pháp nghiên cứu thường quy trong lĩnh vực thể dục thể thao, nghiên cứu đã đề xuất được 6 biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc.

Từ khóa: Quản lý, hoạt động giáo dục thể chất, sinh viên Trường Đại học Tây Bắc.

RESEARCH ON MANAGEMENT MEASURES FOR PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES AT TAY BAC UNIVERSITY

Abstract: Based on the conventional research methods commonly used in the field of physical education and sports, the study has proposed six management measures for physical education activities at Tay Bac University.

Keywords: Management, physical education activities, student of Tay Bac University.

Nhận bài: 14/10/2025

Phản biện: 18/11/2025

Duyệt đăng: 21/11/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới toàn diện đất nước và xu thế phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ trong thế kỷ XXI, giáo dục ngày càng khẳng định vai trò then chốt trong chiến lược phát triển con người và xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao. Giáo dục không chỉ là nền tảng tri thức mà còn là động lực thúc đẩy tiến bộ xã hội, trong đó giáo dục thể chất được xem là một bộ phận không thể tách rời của quá trình đào tạo toàn diện. Sự phát triển của con người hiện đại không chỉ dựa trên tri thức và đạo đức mà còn phải được bồi dưỡng về thể chất - yếu tố góp phần hình thành năng lực hoạt động bền bỉ, tinh thần sáng tạo và sức khỏe phục vụ học tập, lao động, cống hiến.

Nghị quyết Trung ương II khóa VIII của Đảng về giáo dục đào tạo và khoa học công nghệ đã chỉ rõ rằng: muốn xây dựng đất nước giàu mạnh, văn minh thì phải chăm lo phát triển con người toàn diện cả về trí tuệ, đạo đức và thể chất. Quan điểm đó được kế thừa và phát triển trong Văn kiện Đại hội XII và XIII của Đảng. Đại hội XII xác định đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đào tạo là nhiệm vụ chiến lược nhằm nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực và bồi dưỡng nhân tài. Đại hội XIII tiếp tục nhấn mạnh giáo dục đào tạo là quốc sách hàng đầu, là động lực then chốt để phát triển đất nước; đồng thời khẳng định mục tiêu xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, có sức khỏe, năng lực, trách nhiệm và bản sắc dân tộc.

Bên cạnh đó, Nghị quyết 71-NQ/TW ngày 22/8/2025 của Bộ Chính trị về “Đột phá phát triển giáo dục và đào tạo” đã chỉ ra những yêu cầu mới trong giai đoạn hiện nay, nhấn mạnh đến việc đổi mới tư duy quản lý, tăng cường tự chủ giáo dục, phát triển đội ngũ nhà giáo, và ứng dụng mạnh mẽ

công nghệ trong đào tạo. Nghị quyết cũng chỉ ra những hạn chế còn tồn tại trong công tác quản lý giáo dục như sự thiếu đồng bộ về cơ chế, bất cập trong công tác kiểm tra, giám sát và việc huy động các nguồn lực xã hội chưa hiệu quả.

Trường Đại học Tây Bắc, trong bối cảnh đó, đã có nhiều nỗ lực trong việc thực hiện các chủ trương của Đảng và Nhà nước, đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục thể chất. Công tác quản lý hoạt động giáo dục thể chất tại trường đã đạt được một số ưu điểm đáng ghi nhận như: hệ thống quản lý được tổ chức khá chặt chẽ, có kế hoạch giảng dạy cụ thể, đội ngũ giảng viên từng bước được nâng cao trình độ chuyên môn, và phong trào thể dục thể thao của sinh viên có nhiều chuyển biến tích cực. Các biện pháp quản lý như xây dựng kế hoạch đào tạo định kỳ, phân công nhiệm vụ rõ ràng, kết hợp giảng dạy lý thuyết với thực hành đã góp phần tạo sự chủ động trong tổ chức và triển khai hoạt động giáo dục thể chất.

Tuy nhiên, các biện pháp quản lý hiện nay vẫn còn một số hạn chế cần khắc phục. Cơ chế kiểm tra, đánh giá chưa thật sự hiệu quả, thiếu sự gắn kết giữa công tác quản lý và hoạt động chuyên môn của giảng viên. Một số nội dung kế hoạch vẫn còn mang tính hình thức, chưa thực sự sát với điều kiện thực tế. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và giảng dạy giáo dục thể chất còn hạn chế, trong khi cơ sở vật chất và trang thiết bị chưa đáp ứng được yêu cầu đổi mới. Ngoài ra, sự phối hợp giữa các đơn vị trong nhà trường còn thiếu đồng bộ, dẫn đến việc triển khai các biện pháp quản lý chưa đạt được hiệu quả tối ưu.

Trước yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục đào tạo hiện nay, việc nghiên cứu và đề

xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động giáo dục thể chất trong các trường đại học trở thành vấn đề cấp thiết. Nội dung bài viết “Nghiên cứu các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất tại Trường Đại học Tây Bắc” không chỉ mang giá trị ứng dụng trong thực tiễn mà còn góp phần cụ thể hóa các chủ trương lớn của Đảng về phát triển giáo dục và đào tạo trong giai đoạn mới, hướng tới mục tiêu xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Xác định cơ sở khoa học lựa chọn các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc

Để lựa chọn được các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc có đầy đủ tính khoa học, khách quan, nghiên cứu này đề xuất các yêu cầu khi tiến hành lựa chọn biện pháp trên cơ sở lý luận chung:

Dựa trên quan điểm đường lối lãnh đạo của Đảng, Nhà nước về công tác TDTT và các chiến lược phát triển con người toàn diện đã được quán triệt trong các văn kiện, các chỉ thị, Nghị quyết của Ban chấp hành Trung ương Đảng Cộng Sản Việt Nam. Chỉ thị 36CT/TW ngày 24/01/1994 về công tác TDTT, chỉ rõ trách nhiệm ngành TDTT và Bộ GD&ĐT đối với công tác GDTC trong nhà trường các cấp.

Xuất phát từ các đặc điểm của hoạt động GDTC và thực trạng về quản lý hoạt động GDTC của trường Cao đẳng Tài nguyên và Môi trường Hà Nội, cho thấy rằng hoạt động GDTC của nhà trường đã có những kết quả đạt được nhất định, đã dần đi vào nề nếp. Tuy nhiên, công tác này vẫn đang còn có nhiều hạn chế bất cập biểu hiện ở một số mặt như: Nhận thức của cán bộ quản

lý, giáo viên, HSSV chưa đồng đều, sâu sắc về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của hoạt động GDTC trong nhà trường; Nhu cầu tập luyện TDTT của HSSV là rất cần thiết, tuy nhiên cách tiến hành tổ chức thực hiện còn nhiều hạn chế và yếu kém chưa thường xuyên; Về nội dung chương trình đã thực hiện được theo chương trình của bộ GD&ĐT, được đánh giá là phù hợp với đối tượng HSSV tuy nhiên các chương trình học tập ngoại khóa vẫn chưa được triển khai; Việc thực hiện quản lý các hoạt động GDTC vẫn còn hạn chế; Cơ sở vật chất còn thiếu về mặt bằng và trang thiết bị dạy học, kinh phí đầu tư cho hoạt động GDTC còn thấp dẫn đến việc tổ chức các hoạt động GDTC chất lượng còn chưa cao.

Xuất phát từ mục tiêu giáo dục, chức năng QLGD - QLNT của trường Cao đẳng Tài nguyên và Môi trường Hà Nội, xuất phát từ tổng kết rút kinh nghiệm việc quản lý hoạt động GDTC trong nhà trường.

2.2. Lựa chọn các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc

Để lựa chọn được các biện pháp cụ thể, trước tiên đề tài tiến hành tham khảo các tài liệu chuyên môn, bằng kinh nghiệm giảng dạy của bản thân, đồng thời dựa vào cơ sở và các nguyên tắc lựa chọn biện pháp.

Nghiên cứu lựa chọn ra 6 biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc.

Sau khi lựa chọn ra 6 biện pháp trên, chúng tôi thiết kế phiếu hỏi được soạn thảo và tiến hành phỏng vấn 20 giảng viên bộ môn TDTT của Trường Đại học Tây Bắc năm học 2023-2024 (với 5 mức rất cần thiết (5 điểm), cần thiết (4 điểm), bình thường (3 điểm), không cần thiết (2 điểm) và rất không cần thiết (1 điểm)). Kết quả phỏng vấn được trình bày ở bảng 1:

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn lựa chọn biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc.(n = 20)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả phỏng vấn					Σ	TB
		5	4	3	2	1		
1	Nâng cao nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý, sinh viên và hoạt động giáo dục thể chất trong nhà trường.	17	2	1			96	4,8
2	Chủ động xây dựng kế hoạch hoạt động học tập nội khóa và hoạt động học tập ngoại khóa.	16	2	2			94	4,7
3	Cải tiến các hình thức hoạt động giáo dục thể chất phù hợp với từng đối tượng sinh viên.	15	3	2			93	4,65

4	Tăng cường cơ sở vật chất và các điều kiện đảm bảo cho hoạt động giáo dục thể chất	20					100	5,0
5	Tổ chức các hoạt động học tập ngoại khóa và thể dục thể thao trong và ngoài nhà trường	18	2				98	4,9
6	Đổi mới cách kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động giáo dục thể chất của sinh viên	16	1	3			93	4,65

Qua bảng 1 cho thấy: Trong 6 biện pháp đưa ra phỏng vấn. Cả 6 biện pháp đều được các giảng viên bộ môn TDDT Trường ĐH Tây Bắc lựa chọn lựa chọn (với điểm số trung bình [4,65-5,0], ở mức độ cần thiết đến rất cần thiết);

Sau khi lựa chọn được 6 biện pháp cần thiết để quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc. Nội dung và cách thức tiến hành các biện pháp như sau:

Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý giảng viên, sinh viên về hoạt động giáo dục thể chất trong nhà trường

Nhân mạnh GDTC là bộ phận bắt buộc, giữ vai trò quan trọng trong mục tiêu phát triển toàn diện HSSV. Trọng tâm là làm cho cán bộ lãnh đạo, cán bộ quản lý, giảng viên và HSSV nhận thức đúng, đầy đủ về vị trí, vai trò, ý nghĩa của GDTC, từ đó tham gia tích cực vào quản lý và tổ chức hoạt động. Nhà trường cần tuyên truyền, quán triệt hệ thống văn bản của Nhà nước, Bộ GD&ĐT và kế hoạch GDTC của trường; coi GDTC song hành với hoạt động học tập các môn chuyên môn. Với cán bộ lãnh đạo: cần xác định rõ GDTC là nhiệm vụ bắt buộc, phân công giảng viên chuyên trách, xây dựng nguồn lực cho công tác tuyên truyền. Với giảng viên: tổ chức học tập, tập huấn, hội thảo, sơ kết – tổng kết; bồi dưỡng cán bộ TDDT; tổ chức giải thể thao, hội thao, cử cán bộ tham gia các giải cấp trên để học hỏi kinh nghiệm; tuyên truyền qua các tổ chức Đảng, đoàn thể. Với HSSV: cung cấp thông tin về mục tiêu, nội dung, yêu cầu GDTC ngay từ đầu khóa; tuyên truyền thường xuyên qua giờ học, sinh hoạt chi đoàn, phong trào thi đấu để hình thành thái độ tích cực, tự giác rèn luyện, khắc phục nhận thức lệch lạc về môn học.

Biện pháp 2: Chủ động xây dựng kế hoạch hoạt động học tập nội khóa và hoạt động học tập ngoại khóa

Tập trung vào việc chủ động, khoa học trong lập kế hoạch GDTC, bao gồm cả nội khóa và ngoại khóa.

Với hoạt động nội khóa: căn cứ chương trình khung do Bộ GD&ĐT ban hành và kế hoạch đào tạo hằng năm, bộ môn TDDT xây dựng kế hoạch năm, học kỳ, tháng, tuần; mỗi giảng viên lập kế hoạch cá nhân, trưởng bộ môn tổng hợp, trình BGH phê duyệt. Cần tổ chức hội thảo đánh giá chương trình, phân công giảng dạy hợp lý theo số lớp và

điều kiện cơ sở vật chất; quản lý việc thực hiện kế hoạch của giảng viên; kiểm tra – đánh giá quá trình và kết quả để rút kinh nghiệm, điều chỉnh kịp thời.

Với hoạt động ngoại khóa: mục tiêu là củng cố nội dung đã học, hoàn thiện thể chất, xây dựng môi trường sinh hoạt lành mạnh, phòng tránh tệ nạn. Bộ môn phối hợp Đoàn thanh niên xây dựng kế hoạch phong trào TDDT gắn với các ngày lễ, đại hội, giao lưu; đảm bảo tính phù hợp với ngành nghề, hứng thú của HSSV, mục tiêu đào tạo, tính liên tục và khả thi về kinh phí, CSVC; phối hợp đồng bộ với các phòng, khoa, tổ chức đoàn thể và bám sát chương trình do Bộ quy định.

Biện pháp 3: Cải tiến các hình thức hoạt động GDTC phù hợp với từng đối tượng HSSV

Đa dạng hóa, làm phong phú các loại hình tổ chức GDTC để đáp ứng nhu cầu khác nhau của HSSV. Các đội tuyển, câu lạc bộ thể thao hiện có còn mang tính thời vụ, thiếu ổn định, chưa thu hút đông đảo sinh viên. Vì vậy, cần tái cấu trúc toàn bộ hoạt động GDTC:

- Trên cơ sở chương trình nội khóa và ngoại khóa, thành lập các đội tuyển chuyên sâu và các câu lạc bộ thể thao duy trì thường xuyên.
- Lựa chọn, điều chỉnh nội dung chương trình GDTC nội khóa phù hợp, hấp dẫn hơn để tăng hứng thú, giúp sinh viên thấy rõ lợi ích đối với sức khỏe và đời sống tinh thần.
- Xây dựng kế hoạch chi tiết, quản lý chặt chẽ, bảo đảm tính khả thi của từng loại hình hoạt động.
- Ban hành văn bản hướng dẫn về tổ chức câu lạc bộ, hội thể thao, quy định rõ quyền lợi, nghĩa vụ, chế độ khuyến khích đối với người tham gia.
- Đề xuất nhà trường tăng cường đầu tư CSVC cho các loại hình hoạt động mới, tạo điều kiện để HSSV có sân chơi lành mạnh, bổ ích, qua đó phát triển thể lực, kỹ năng xã hội và nhân cách.

Biện pháp 4: Tăng cường cơ sở vật chất và các điều kiện đảm bảo cho hoạt động giáo dục thể chất

Xác định CSVC, trang thiết bị, tài chính là điều kiện tiên quyết cho chất lượng GDTC. Mục tiêu là từng bước hiện đại hóa, hoàn thiện sân bãi, dụng cụ, phòng học, hệ thống thông tin... và xây dựng quy chế sử dụng, bảo quản hiệu quả. Trên cơ sở đánh giá thực trạng diện tích sân tập, số lượng – chất lượng dụng cụ, nhà trường cần:

- Khai thác hiệu quả nguồn kinh phí Nhà nước

cấp, ưu tiên GDTC; huy động nội lực đội ngũ GV, SV (lao động, sáng kiến, tự tạo dụng cụ...) và nguồn tài trợ xã hội hóa.

- Xây dựng kế hoạch bổ sung, bảo dưỡng, nâng cấp CSVC định kỳ, đảm bảo đáp ứng quy mô đào tạo.
- Mở rộng, nâng cấp sân bãi phục vụ học nội khóa và ngoại khóa; hiện đại hóa phòng học lý thuyết phục vụ tích hợp lý thuyết – thực hành.
- Tăng cường hệ thống loa phát thanh, bảng tin, truyền thông nội bộ đề quảng bá các hoạt động TDDT.

• Nâng cấp thư viện, bổ sung tài liệu chuyên ngành TDDT.

• Huy động tài chính ngoài trường qua các giải thể thao, tài trợ doanh nghiệp; có kế hoạch mua sắm hằng năm, thay thế dụng cụ hư hỏng.

Việc đầu tư phải đúng mục đích, đúng quy định tài chính, có giám sát, đánh giá hiệu quả, tránh lãng phí, tiêu cực.

Biện pháp 5: Tổ chức các hoạt động học tập ngoại khóa về thể dục thể thao trong và ngoài nhà trường

Nhấn mạnh hoạt động ngoại khóa như một kênh quan trọng để mở rộng phong trào TDDT, nâng cao thể lực và rèn luyện phẩm chất cho HSSV. Hoạt động ngoại khóa được tổ chức trên tinh thần tự nguyện, đa dạng nội dung, hình thức (câu lạc bộ, đội tuyển, giải thi đấu nội bộ, giao lưu ngoài trường...). Để tổ chức hiệu quả, cần:

- Gắn hoạt động ngoại khóa với giáo dục chính trị tư tưởng, giúp HSSV hiểu rõ mục đích, ý nghĩa, thái độ đúng đắn trong rèn luyện thân thể.
- Lập kế hoạch hằng năm, phổ biến ngay từ khi sinh viên nhập học; bộ môn TDDT phối hợp các phòng, khoa rà soát, đề xuất nội dung, hình thức, kinh phí hỗ trợ.
- Giới thiệu các môn ngoại khóa, cho sinh viên đăng ký theo nhu cầu; phân công GV hướng dẫn; chọn nội dung phù hợp đặc điểm HSSV để tăng sức hút.
- Tổ chức đa dạng các câu lạc bộ gắn với định hướng nghề nghiệp; mở rộng giao lưu giữa lớp, khoa, trường; xây dựng phong trào tự tập luyện một số môn cơ bản.
- Có cơ chế khen thưởng, ưu đãi đối với HSSV

tích cực tham gia phong trào; phối hợp với Đoàn – Hội tổ chức giải thể thao thường niên, tạo thành truyền thống tốt đẹp của nhà trường.

Biện pháp 6: Đổi mới cách kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động giáo dục thể chất của sinh viên

Coi kiểm tra, đánh giá là khâu then chốt trong quản lý GDTC. Đối với nhà quản lý, đánh giá giúp nắm tình hình dạy – học, từ đó điều chỉnh biện pháp quản lý; đối với sinh viên, giúp tự nhận diện trình độ, điều chỉnh phương pháp học; đối với giảng viên, là nguồn phản hồi để điều chỉnh nội dung và phương pháp giảng dạy. Nội dung đổi mới bao gồm: đánh giá kết quả học GDTC nội khóa; đánh giá theo tiêu chuẩn rèn luyện thân thể; khám sức khỏe định kỳ; khảo sát nhu cầu tập luyện; đánh giá mức độ tham gia và hiệu quả hoạt động ngoại khóa.

Việc đổi mới không chỉ ở “nội dung” mà còn ở phương pháp, hình thức tổ chức và cách sử dụng kết quả. Cần:

- Xây dựng kế hoạch đánh giá bám sát mục tiêu, chương trình và đặc điểm đối tượng.
- Tổ chức kiểm tra nghiêm túc, khách quan, thu thập bằng chứng tin cậy.
- Phân tích, tổng hợp số liệu; thông báo, lưu trữ kết quả có hệ thống; sử dụng kết quả làm căn cứ điều chỉnh chương trình, phân loại đối tượng, khen thưởng – kỷ luật, cũng như tư vấn rèn luyện cho sinh viên.

Kiểm tra, đánh giá cần mang tính quá trình, thường xuyên, không chỉ là “kỳ thi cuối cùng”, qua đó khuyến khích sinh viên rèn luyện liên tục và giúp nhà trường nâng cao chất lượng quản lý hoạt động GDTC một cách bền vững.

III. KẾT LUẬN

Dựa trên các nguyên tắc lựa chọn, phỏng vấn, tổng kết kinh nghiệm, nghiên cứu đã lựa chọn được 6 biện pháp quản lý hoạt động giáo dục thể chất ở trường Đại học Tây Bắc.

Qua đó đã chứng tỏ hiệu quả của các biện pháp đã lựa chọn trong việc nâng cao hoạt động giáo dục thể chất ở Trường Đại học Tây Bắc. Các biện pháp cần tiếp tục được nghiên cứu triển khai, điều chỉnh cho phù hợp với đối tượng sinh viên góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Dương Nghiệp Chí - Trần Đức Dũng - Tạ Hữu Hiếu - Nguyễn Đức Văn (2004). *Đo lường thể thao*. NXB Thể dục thể thao Hà Nội.
- Nguyễn Đức Văn (2008). *Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao*. NXB Thể dục thể thao.
- Phạm Ngọc Viễn, Lê Văn Xem, Mai Văn Muôn (1991). *Tâm lý học TDDT*, NXB TDDT
- Phạm Việt Vương (2010) *Giáo dục học*, NXB ĐHSB Hà Nội.
- Nguyễn Toán-Phạm Danh Tôn (2006). *Lý luận và phương pháp thể dục thể thao*. NXB Thể dục thể thao.
- Chính phủ, (2015), *Quy định về giáo dục thể chất và hoạt động thể thao trong nhà trường*.
- Nguyễn Thị Ngọc Bé., & Võ Đoàn Thái. (2024). *Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục thể chất cho học sinh ở các trường trung học cơ sở huyện Củ Chi, Thành phố Hồ Chí Minh*. Tạp chí Giáo dục 01/24(số đặc biệt 1), 187–193.
- Trần Văn Hưng, Lê Anh Vinh, Nguyễn Thanh Hưng. *Một số biện pháp quản lý nâng cao hiệu quả hoạt động giáo dục thể chất tại Trường Đại học Tây Nguyên Tạp chí khoa học giáo dục việt Nam*. Tập 20, Số 08, Năm 2024.